Ч. 110 (905). Львів, пятниця 17. мая 1918. Рік IV.

# УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

політична, економічно-суспільна часопись. (Редакція Руська ч. 3.)

## Епізод з будови світової держави.

Мало сучасних людий знає, де находить ся німецька велика головна кватира. Ще менше людий знає, що там робить ся, о чім там говорять, які снує ся пляни. Майже незамітно і беззвучно добуваєсь воля з сего сповитого найбільшою тайною місця. Прояви сеї волі гремлять гучнійше громів, несуть смерть міліонам сучасників і будують жите і судьбу будучих поколінь і народів. Люди з великої головної кватири є скупі на слова. За час чотиролітної війни долетіло звідтам лише кільнадесять слів. Слова, які вийшли звідтам, є прості, короткі і сильні, є вони гейби блискавиця, що виладовуєть ся з напруженя непомірної людської волі і сили. Вони, як блискавиця разять одних смертельно і освічують дорогу серед темряви для других.

Такі слова полетіли в світ із нарад, які відбули у великій головній кватирі два могучі середно-европейські імператори зі своїми високопоставленими дорадниками в дни 12-го мая. Вони звучать:

„Між обома високими союзниками і їх дорадниками відбулась сердечна розмова і передискутовано докладно всі основні політичні, господарські і мілітарні питаня, що дотичать теперішного і будучого відношеня обох монархів до себе. При тім виявилась повна згода у всіх тих питанях і рішено істнуюче порозуміне скріпити і поглибити. Основні лінії маючого ся заключити договору вже є готові.

Серед нарад виявилось в незвичайно відрадний спосіб, як високо обі сторони цінять довголітний тісний союз між Австрією а Німеччиною, що дотепер так добре перебув пробу в оборонній війні“.

Офіціозна нім. „Nordd. Allg. Ztg.“ пише о тім комунікаті, що він ясно показує, що подія, яка склалась в В. Г. К. і слова, які там впали, мають найбільше значінє не лише для теперішного воєнного положеня, але також для тревалих історичних відносин обох осередних держав.

На нарадах в В. Г. К. запало передовсім рішенє в справі дальшого веденя війни і воєнних цілий. Не визначено правдоподібно докладно речинця, як довго ще тревати-ме ся війна. Можна лише підозрівати, що там рішено вести війну до сеї хвилі, аж противники проявлять схильність приступати на умови мира, які їм подиктують побідоносні осередні держави, і як погодять ся з сим, що сталось на Балкані і сході Европи. Ні Анґлійці, ні Американці з сим погодити ся не можуть, доки чують силу за собою. Війна буде ще довго тревати і супроти сего осередні держави мусіли заняти відповіднє становище.

З огляду на дальше веденє війни і для забезпеченя осередних держав на будучність вирішено в загальних чертах також судьбу Польщі, Литви, Фінляндії, Ліфляндії і України, а може також судьбу цілої прочої Росії. Яке се вирішенє? Про нього можемо догадуватись з дотеперішних подій і плянів. Осередні держави, які через розгром Росії перервали зелізний обруч, яким їх опоясували противники, будуть старатись позискати свободу рухів на полудни і сході Европи і Азії в дорозі військових операцій. Союзні війська не задержать ся правдоподібно перед Петроградом і на Дону, а посунуть ся на Кавказ і Волгу — або ще далі аж під Гімаляї і Іркуцьк. Вони підуть може аж до Індій, щоби там заатакувати Анґлійців. Свою перевагу будуть використувати осередні держави в першій мірі для добутя середників до дальшого веденя війни.

Зрозумілою є річию, що осередним державам не стане сил і військ, щоби мілітарно самим обсадити сі величезні простори землі. Вони будуть намагати ся, щоби самі східні народи Поляки, Литовці, Ести, Фіни, Українці, Великороси і народи Кавказу самі, лиш під контролею осередних держав, адміністрували заняті території і продукували потрібні середники живности і сирівець. Осередні держави за се позволять сим народам орґанізувати свої держави, а о скільки вони були би склонні прийти мілітарно з помочию осередним держ., то допоможуть їм орґанізувати власні армії.

Після укінченя війни одні з сих держав увійшли би орґанічно в склад осередних держав, передовсім Польща, Литва і Лятія, або приступили би до союза з сими державами, а со знов Україна, Фінляндія, Великоросія, Сибір і Кавказ. Осередні держави пильно будуть слідити за сим, щоби в сих східних краях запанував внутрішний лад, і щоби народи зі собою не пожерли ся і не воювали. Що так воно є, дали осередні держ. доказ вже при заключеню берестейського мира, де змусили Росію заключити мир з Україною.

В сей спосіб забезпечують собі осередні держави на сході Европи величезні матеріяльні користи на час веденя війни і на будучність після війни. Союз европейських і азійських народів і держав прибирає в сей спосіб конкретні і реальні форми. На наших очах творить ся велика світова держава чи там союз держав, а ядром сего кольосального орґанізму має стати союз Німеччини з Австрією. Всї основні господарські, політичні і мілітарні питаня сего ядра союзу не лише на час війни, але також на будучність обговорено в нарадах в В. Г. К. і осягнено повну згоду. Німеччина хоче, щоби її австрійський союзник був сильний у своїм нутрі. Ходять слухи, що в нарадах сих порушувано також внутрішні справи Австрії, а передовсім спір німецько-чеський, і польско-український. Оба сї питаня має розвязати у себе Австрія.

„Neue Freie Presse“ пише в сій справі ось що:

„В парляментарних кругах живо обговорює ся вістку про порушене в В. Г. К. внутрішньої політики Австрії. Як би удало ся розвязати польське питанє, тоді можна би числити в парляменті на німецько-польську більшість. Тоді було-би легше розвязати будучі польсько-українські відносини. На недомаганя австрійської політики нема загального ліку. Але за се може бути порозуміне. Порозуміне в Чехах між Німцями і Чехами, порозуміне Поляків з Українцями в Галичині. Як би удало ся забезпечити Українцям на їх землях їх народність і культурний поступ а також їх політичні і національні права, то тоді внутрішна політика Австрії узискала би певність через поперте тих народів, яких співплеменники освободились через війну від Росії. Се є природною підставою внутрішної і зовнішної політики“.

Вирішеня, які запали на нарадах в Головній Великій Кватирі мусять і будуть мати також на довгі літа переможне значінє для нашого національного житя по сей і той бік кордону. Чи се значінє буде для нас більше або менше корисне, чи шкідливе, залежить в великій мірі від праці і сприту керманичів нашого народного житя.

---

## Слова, слова, слова...

„Кіевская Мысль“ подає ще одну заяву нового правительства, в якій воно звертає ся проти чуток, будьто би воно заводило назад самодержавє і опираючи ся на дідичів і капіталістів вело реакційну протиукраїнську політику. В заяві говорить ся; Не є задачию Гетьмана відбудовувати самодержавє, але його задачею є здійсненє ідеї независимої і вільної України в її історичній українсько-національній формі. Поминаючи всяку насилу і наглі зміни, правительство буде твердо стояти за сим, щоби розвивати національну українську культуру (??), закріпити права української мови (??) в школі, державних і суспільних організаціях і скріпити всі форми української державности.

Рівночасно признає правительство права всіх инших народностий, проживаючих на Україні, воно має повну пошану перед їх культурою і не буде уживати супроти своїх горожан ніяких мір угніту ні нетерпимости.

Головною задачею правительства, яке уважає себе провізоричним, є закріпити на Україні державний лад і правити краєм до вибору народного представництва, яке вискаже правдиву волю українського народа що до будучого державного устрою України. Випрацьованє відповідного виборчого закона є предметом старань правительства, а в тій незвичайно тяжкій задачі (?) числить правительство на співпрацю всіх (?) людий з досвідом і науковим знанем. Правительство не має наміру нарушувати політичні свободи (?) але в несупокійнім часі, який переживає наша вітчина після тяжких проб, мусять стояти інтереси державного ладу на першім місци.

Не правдивими є обвиненя, що правительство служить інтересам великих земських посідачів і не береже жизненних інтересів селянства. Господарсько сильне селянство в рільничім краю, яким є Україна, є підставою народного добробуту. Правительство почало вже розроблювати плян земельної реформи, яка має зарадити недостачі землі мало- і безземельного селянства. Правительство не має наміру вступити на дорогу небезпечних експериментів знесеня приватної власности ані руїни сільсько-господарської культури, яка становить підставу народного господарства України. Правительство не злякаєсь ніяких жертв(?) щоби створити здорове, богате в землю селянство, яке змогло би піднести продукцію до найбільших розмірів. Ті земельні обшари приватної власности, які без шкоди для господарської культури будуть звласне-

ні, викупить держава і продасть по уміркованих цінах селянам. Подробиці сеї програми випрацюють фаховці, які тішать ся(?) довірєм народа.

З наведеного видно ясно, як неправдиві є чутки, що їх поширюють ріжні аґітатори (?) між населенем. Правительство не спинить ся перед ніякими мірами (?) для поборювання шкідливої діяльности сих аґітаторів. Воно взиває всі розумні і державно настроєні елементи (?) до енерґічної співпраці в імени ратованя краю від анархії (?), рабунку, насиля, морду і нерозумного нищеня народного добра, в імени усталеня сильного державного ладу, який опирав би ся на законі, на дійсній свободі і на пошанованю прав людини. Лише спільним трудом сих суспільних елементів сотворить ся вільна, самостійна і могуча Україна.

# Яке правительство на Україні?

З голосів закордонної української преси видно, що українська опінія вяжеть ся в щораз то згіднійший акорд в опінції теперішного правительства, та зовсім ясно очеркує відносини всіх дійсно українських партій до гетьманщини. Під сю пору українські дневники в Київі і Одесі боронять одного фронту, зверненого явно і рішучо проти гетьмана Скоропадського та його правительства.

Так пр. в „Новій Раді“ з дня 9. мая А. Ніковський пише:

„Говорить ся і пишеть ся, що нова власть стоїть твердо на ґрунті української державности та демократичної лівої політики. І коли се говорять про П. П. Скоропадського, то даних для особливого недовіря нема: він у свій час пропонував свої услуги Центральній Раді, він стояв на чолі значної орґанізації вільного козацтва, коли на теперішний державний розмах України ще не заходило, коли українська власть в боротьбі з большевиками переживала тяжкі хвилини.

Але що робили за весь час будованя української держави кадети?

Вони бороли ся з нами на місці, вони покинули Центральну Раду, заявивши, що української держави вони не признають і будуть з нею боротись. Вони-ж, ніхто инший, посилали Іоселевича з докладом доносом у Москву про те, що Українці — державні зрадники, що вони сепаратисти, на користь одвічних ворогів Росії — Німців. Нахил до Австро-Угорщини та Німеччини, коли у нас не було думки й гадки, вони вже були нам накинули, як державне злочинство, проти якого настоювали післати оружну силу. Вони в Тимчасовім Уряді домагали ся арешта Центральної Ради та Ґенеральних Секретарів.

І хто-ж тепер повірить, що кадети прийшли до готової української держави для роботи й будівництва на користь народа? Ті, хто розпалював ненависть до Німців, хто плодив у Росії шовіністичну горячку, хто шторхав її на війну й нові жертви, хто своїм домаганем протоків і хреста на св. Софії Царгородській зруйнував армію, кинувши її під большевицьку демаґоґію, — ті, хто сподївав ся до останнього дня анґлійської допомоги проти Німців, хто досі не йшов до участи в українській державній роботі тільки через те, що принципіяльно відкидав можливість навіть федеративного звязку України, хто досі не висловив ся навіть за автономію цілої України, — вони тепер коло власти, вони — союзники Німців, вони — оборонці української держави!

Але, сього останнього, вони як раз не кажуть: про державу та відношене до Німців вони мовчать. Хто-ж їм тепер повірить? — А так-таки ніхто. Ні українське громадянство, ні Німці.

Тому, може бути, навіть корисно для визначеня кадетів, де загинула добра традиція І. Полторацького, а зросла кротиукраїнська політика Д. Барського, корисно, щоби вони себе до останку на ділі проявили. Одеський і одеського типу комерсант Ґутнік та відомий давним і упертим україножерством Ржепецький тільки роскривають кадетські карти. Коли-ж до сього ґурту встрягла подвійної природи людина, кадето-Українець Микола Василенко, то се очевидно веде тільки до того, що й він перейде на професію Костантина Василенка: один валив українську републику на початку її, другий — підчас її упадку. А сама партія, не відмежовуючись від своїх товаришів-міністрів, уже всіми силами постарає ться, щоб запанувала єдина неділима всеросійська реакція“.

В тій-же самій часописи в числі з слїдуючого дня помістив С. Ефремов обширну статю, в якій ось як оцінює гетьманське правительство:

„Орґанізація нової власти на Україні потроху, шкандибаючи і спотикаючись, таки доходить до кінця. Нове міністерство вже мало не зовсім сформовано. Особистий і громадський склад його, хоча можуть бути ще маленькі перетасовки, визначив ся зовсім виразно. І тепер можна вже говорити про те облича, з яким вийде перед люди се нове „українське“ правительство, бо декларація — як самі члени кабінету заздалегідь вже застерігають — має бути чисто ділова і до політичного облича додасть не богато, як що тільки додасть що-небудь.

Отже перше „ділове“ правительство на Україні — не українське: такий маємо відразу парадокс житя, яке так часто обдаровує нас великими несподіванками. І таких парадоксів буде ще чимало в теперішні часи, так богато, що і все міністерство д. Лизогуба можемо назвати в значній мірі міністерством парадоксальним, сплетеним з несподіванок та політичного карієризму, з суперечностий та зовсім виразних ознак сієї „волї до власти“, яка жене своїх носителів на карколомні сальто мортале. Може бути, що на сих штуках зважливі штукарі виграють, може справді зламають собі карк, — але в усякому разі з громадського погляду нове міністерство носить на собі усі прикмети парадоксальности.

Почати з того, що обставини властиво вимагають, щоб правительство провадило українську самостійницьку політику, не орієнтуючись „ні на Москву, ні на Варшаву“, як мовляв українській делеґації ґен. Ґренер. І от російські кадети та октябристи, типа д. Лизогуба та Ржепецького, не тільки практично „задѣлались“ самостійниками, як за большевицького панувания усяка душа до большевиків горнулась, але й поспішають ся перефарбувати своє облича, щоб і про людське око кращим доказати той політичний маскарад. „Не токмо за страх, мовляв, но и за совѣсть“.., Ми стоїмо — говорив на кадетському зїзді д. Григорович Барський — перед фактом української держави. Инші інтереси повинні присилувати, щоб ми принатурились до нових норм державного житя й увілляли в них наш зміст“. І „реальні політики“, учорашні обласники або й централісти сміливо переступають тепер навіть через федералізм і падають в обійми просто до самостійників.

Візьмемо ще поодиноких людий з теперішного „самостійницького“ кабінету. От на пр. д. Ржепецький — на київському обрію постать досить помітна: соратник Дякова в міській думі, поміркованого вигляду октябрист, російський патріот, хоч Поляк з роду, що будучи головою блаженної памяти Татіянського комітету, воював досить завзято й щасливо з убогими українськими захистами та всіх виселенців-галичан зачисляв голова в голову до „русскихъ“ або до „поляків“ і відкидав усяку допомогу навіть українським дітям. Українська обивательщина ставить йому в вину те, що він поляк. Як на мене, то те ще лихо невелике: „Міцкевич — лях, Косцюшко — лях“ можу сказати словами Пушкина, і вся вина д. Ржепецького: російський націоналіст, тоді кадет. А в тім прошу вибачити: український самостійник, що не орієнтуватиметь ся ні на Москву, ні на Варшаву і будувати-ме „не токмо за страх, но и за совѣсть“ українську державу, замісць зданої вже до архиву Української Народної Републики. Був бльондин — зробивсь брюнет, — говорив про таких реальних політиків Михайловський.

Реальна політика — річ розуміє ть ся — потрібна, але, як і в кождій справі, не треба і в ній переборщувати та нею зловживати. З легкої руки В. Маклакова в кадетських кругах дуже була популярна колись притча про шофера. І тепер кадети на Україні в своїй політиці явно наслідують шоферів, тих найреальнійших політиків у світі. Шофер зна тільки свою машину, а кого в ній возити, йому ані гадки — байдужісенько. Був Оберучев та Квіцинський — возив Оберучева й Квіцинського. Стала Укр. Народня Република — возив Українців. Прийшли большевики — з тим самим шофером большевики поїхали. Вернулись Українці — возив знова Українців. Стала гетьманщина — возить гетьманців. Найвисша в світі обєктивність, якій нема ніякого діла до сути справи й яка рухає ть ся тільки з „сопутствующими измѣненіями“. І на тропу сеї шоферської обєктивности ще раз ступили наші реальні політики, які поки що задавати-муть тон у міністерстві.

Легко зрозуміти, яких парадоксів повинні ми сподіватись від такого парадоксального міністерства — від сих самостійників з примусу та Українців, що їх, мов Мефистофеля від хреста, корчить від самих звуків української мови. Може бути — вони трохи обітруть ся, зникнуть і корчити їх перестане. Але напевне вже з готовністю шофера повезуть вони инших господарів, як що такі знайдуть ся. І тоді „въ интересахъ страны“ вони від самостійности так само легко перестрибнуть, знов через федералїзм, добре ще як до областности і впадуть в обійми „единой недѣлимой“. І тим паче, що і в сій останній теж починає ть ся тепер, як видко, зміна орієнтації і вже орґан московських промисловців „Зоря Россіи“ недвозначно залицяеть ся до Німеччини й підморгує на берестейську умову та підмовляє, чи не можнаб часом скасувати „саму идею разчлененія Россіи“. Зміна орієнтації тут, зміна орієнтації там, обопільне зближене та порозуміне — і пани Ржепецькі з сього боку знайдуть момент, коли простягнути руку господам Рябушинським з того. І вірне своїй реальній політиці, парадоксальне міністерство в своїй машині поведе знов московського промисловця „по градам і весям“ України — „въ интересахъ страны“, розуміє ть ся. Правда, з одною умовою: як що до того часу зовсім бензини не забракне...

Одеське „Вільне Життя“ з 8 с. м. в передовиці пише:

Якіб мотиви не керували новою владою, як вониб не голосили про задержане демократичного устрою нашої держави, всеж таки українське громадянство мусить поставитись з недовірем до того всього, що діє ть ся на наших очах, мусить стати до гурту, до обєднаня, щоб охоронити наші народні здобутки перед загладою, щоб не дати звернути наше житє на дорогу небажаних йому орієнтацій та експериментів. А фактів, які свідчать про те, що нова влада готова вступити на таку політику, маємо вже за так короткий час багато.

Наперед сам кабінет. Коли в йому є хто з Українців, так се хіба етноґрафічні Малороси, які в душі почувають себе чужими українському народови, які погорджували його мовою, його культурою, а в сей момент одягнулись в жовто-блакитну тоґу і проголошують себе спасителями України. Ніхто з укр. діячів, ніхто з відомих нам людий єще з дореволюційних часів, хочаб вони належали і до правих соціялїстичних партій, навіть для ратуваня нашого положеня не рішив ся ввійти в новий кабінет. А се нам говорить дуже богато.

Нова влада оперла ся відразу на збройній силї, на т. зв. „білій ґвардії“, яку зорґанізовано з великоруських офіцерів. Ми всі ще памятаємо недавні часи, коли видано приказ про евакуацію великоруського війська за границї України. З боку російського офіцерства, преси, меншинств в Ц. Радї підняв ся крик на укр. шовіністів, що знущають ся над многострадальним офіцерством, яке обороняло своєю кровію границї України і т. д. Нам казали, що офіцерство ніколи не йшло против Укр. Републики, що було завше льояльним і тому подібний крок являєть ся злочином против невинних людий.

І от діждались ми. Підчас большевицького перевороту російське офіцирство було невтральним, а підчас гетьманського виступило активно проти укр. уряду. Тут показалось його справжнє лице і ми повинні тільки жаліть, що на рішучий крок, на евакуацію, не здобулись раньше.

Про перші розпорядженя нової влади писало ся вже у нас багато. Якою дорогою піде дальше акція гетьманату, не знаємо. Всі слухи про угоду, про пересуненє політики нового уряду в ліво, про становище німецького командуваня, які так ростуть в сей тріожний момент, оказують ся невірними.

## „З українського перевороту“.

Під таким заголовком подає „Kurjer Lwowski“ з 16. мая допись з Київа, в котрій читаємо:

Немалий вплив на український переворот мав зїзд рільників, так зв. „хлїборобів“, котрі як делеґати села прибули до Київа в величезнім числї около 8—10.000 осіб. Ініцiятори сього зїзду самі не припускали, щоби до Київа могло прибути так поважне число делеґатів, як представників опінії міліонових селянських кругів. На наміренє успіху праць зїзду відправлено на Софійській площи молебен. Цікавий був прольоґ тої визначної полїтичної манїфестації. Лубенський повіт зорґанізував поміщик Шемет, загорілий український шовініст, котрий привіз з того повіту до Київа около 200 делеґатів і звернув ся до Центральної Ради з предложенєм порозуміти ся в справі соціялїзації землї. Заходи Шемета скристалїзували ся в конкретних внесенях вже на десять днів перед замахом. Та Центральна Рада не хотіла увійти з ним в які-небудь переговори в тій справі. Тоді Шемет звернув ся до Німців і безпосереднім наслідком тої зміни положеня було оголошенє ґен. Айхгорном звісного вже денного приказу. Ситуація заострювала ся від тої хвилї щораз більше, а сильний протест на засїданях Центральної Ради вів до щораз острійшого розстроєня. Серед того розогненя відносин почали зїзджати ся дуже численно представники ґуберний чернигівської, катеринославської, волинської, подільської і київської і в коротці по вступних нарадах видвигнено внесеня в справі піднятя переговорів з „Союзом великих земельних власників“, — на чолї котрого стояв пізнїйший гетьман Скоропадський, банкир Добрий і инші. Спільні цїли злучили обі ґрупи, малі рільники згодили ся на умови великих. Та первісне згідне співділанє обох ґруп підпадає звільна щораз більше розкладови, передовсїм в відміннім становищи, яке заняв Шемет, стверджуючи, що проголошенє гетьмана становить перший крок до знищеня самостійности України. Зазначило ся вже отже непорозуміне, а проти гетьмана починає будити ся невдоволенє. Минувшої суботи підчеркував Шемет в розмові свої побоюваня; круги, що ґрупують ся коло нього, відкинули предлогу висланя своїх представників до мінїстерства. В найблизшім отже часї грозять мабуть нові перевороти...

**До нинїшнього числа залучаємо чеки. Просимо Вп. передплатників вирізнати залеглости і безпроволочно надіслати передплату.**

## Гетьман Скоропадський про відношенє України до Німечини.

Кореспондент „B. Z am Mittag“ доносить з Київа: При вечері, в якій брав участь також згаданий кореспондент, заявив Скоропадський: Зовсім поважно і урядово, в присутности президента мінїстрів і управителя мінїстерства заграничних справ, запрошую через ваш дневник німецьких соціяльних демократів, щоби вислали своїх трьох членів на Україну, які безпосередно вглянули би в справи України і оголосили відтак повну правду. Тісна злука України з Німечиною лежить у власнім інтересї молодої держави. Доля України звязана з долею середної Европи. Україна повинна і мусить стати сильною.

## Резолюція німецького „Ostmarkenverein-у“ в справі східної Галичини.

Дня 15-го вересня 1915 головний заряд „Ostmarkenverein-у“ ухвалив резолюцію, в котрій між иншими читаємо: „Части Польщі, що мають припасти Німечині, можуть бути прилучені тільки до Прус, бо сї одинокі в силї ними адмінїструвати Пруси трактували би ті ново набуті части Польщі як свою кольонію з широкою внутрішною свободою, але тісно під зглядом господарським і митовим звязану з Німечиною. При орґанїзації австрійської части конечно відділити східну Галичину і утворити укр. коронний край. Першорядне полїтичне значінє має домаганє, щоби Поляки не вязали національного розвитку Українців і не росли на силах їх коштом. — Австрійське правительство доперва останними лїтами пізнало велику вагу сеї справи.“

## Чехи проти правительства.

Президент мінїстрів др. Зайдлер запросив на день 13-го с. м. чеський союз на нараду в справі утвореня в Чехах окружних староств. На се запрошенє вислав голова чеського союза Станек др, Зайдлерови письмо, в котрім повідомляє його, що Чехи запрошеня не принимають і з правительством про поділ Чех на округи переговорювати не будуть. Того абсолютистичного зарядженя чеський нарід ніколи не признасть і всякими середниками буде проти нього бороти ся. — Станек перестерігає правительство перед наслідками того кроку, який провокує Чехів.

## НОВИНКИ.

— **Російсько-українські переговори.** „Frankfurter Ztg“ доносить з Берна, що в Київі вже відбувають ся наради між українськими й російськими відпоручниками. Українцї заявили готовість до завішеня оружа.

— **Виборче право на Угорщині.** Між премієром Векерлєм а народним сторонництвом працї відбували ся останними днями переговори. Правительство запроєктує виборчій комісії такі зміни: Щоби узискати виборче право, треба буде мати укінчену 6. клясу народної школи, а той хто уміє по мадярськи, 4-ту клясу. Виборче право дістануть також ті, що мають щонайменше 8 морґів ґрунту. Виборче право дістануть тільки ті жінки, що покінчили четверту клясу міської школи.

— **Український Робітничий Дім у Львові.** Читальня Просвіти ім. Івана Франка в таборі виселенців в Ґмінді на своїх останних загальних зборах порішила дати весь свій маєток як основний капітал на купленє або вибудованє українського Робітничого дому у Львові. Також чит. Просвіти ім. Тараса Шевченка дала одну акцію „Українського Банку“ у Львові на 400 К. на ту саму цїль. На лїквідаційних зборах чит. ім. Івана Франка вибрано кураторію, що має зараджувати тим фондом і старати ся о його побільшенє. Підписана кураторія зложила в „Земельному Банку гіпотечному“ у Львові квоту 3520 К. має одну акцію „Укр. Банку“ 400 К. і готівку 90 К. 46 с. — разом 4012 К. 46 с. Тепер звертають ся підписані до всїх працюючих людий Галичини і Буковини з зазивом, щоби хоч найдрібнїйшими датками причинили ся до зібраня такої суми гроший, щоби в столиці австрійської України і українське робітництво мало центр свого житя. Гроші треба слати на адресу „Земельний Банк Гіпотечний“ Львів, Підвале 7 для „Українського Робітничого дому“ у Львові.— Ґмінд, 1 мая 1918, Анна Сирольська, Ірина Олеськова, Іван Вовчук, Гриць Герасимчук, Омелян Бачинський, Емануїл Сандул і др Лев Ганкевич.

— **Нова українська оперета.** Наш відомий музик-композитор п. Ярославенко написав лїрично-комічну оперету в 3 діях з прольоґом п. з. „Шинкарка“. Лїбрето до оперети зладив С. Черкасенко на основі Гоголевої „Пропавшої грамоти“.

— **Борба в Москві.** Бюро Райтера доносить, що дня 11 мая в ночи вивязалась битва між большевиками й анархістами. Большевицькі відділи окружили анархістів; які ще довго боронились, а в кінци виставили білу хоругов.

## ОПОВІСТКИ.

Пятниця, дня 17-го мая 1918.

Нині: 17-го мая: греко-кат.: Пелаґії мч. римо-кат.: Пасхаліса.

Завтра: 18-го мая: греко-кат.: Ірини мч. римо-кат.: Фелїкса еп.

— **З дівочої ґімназії СС. Василіянок.** З причини, що шкільний рік по мисли розпорядку ц. к. Ради шкільної краєвої, кінчить ся 15. червня, відбудуть ся в дівочій ґімназії СС. Василіянок у Львові приватні іспити із всїх кляс в днях 11 і 12 червня, а вступні до І. кляси дня 15 червня о 9 год. рано. До вступного іспиту належить зголосити ся в дирекції день перед тим і предложити метрику хрещеня, шкільне свідоцтво і посвідку щіпленя віспи. — Дирекція. 2—3

| **Довірочні Збори.** Укр. Повітової Народної Ради в Долинї відбудуть ся в понеділок дня 20. мая о год. 3. попол. в компатах „Спілки“. Просить ся безумовно всїх мужів довіря прибути на ті збори. Карти вступу одержать в повітовій канцелярії тогож дня. Др Пачовський голова Ради

| **Загальні Збори** тов. „Учительська Громада“ відложені на пізнїйший час по причині ріжних трудностий від виділу незалежних. — Виділ.

## Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.



## ОГОЛОШЕНЯ.

## Соліцитатора рутинованого

пошукує канцелярія адв. дра В. Бачинського в Підгайцях. Зголошення під адресою: Др В. Бачинський — Львів Супінського 19. Оферти не приняті полишать ся без відповіди. 473

**Віденський Банк** звязковий, філія у Львові присилає нам до оголошення: Львівська філія і Тернопільська експозитура ц. к. уприв. Віденського Банку звязкового звіщають з днем 11 мая 1918 р. свої платничі місця, уряджені на час війни у Відни і від названого речинця почавши будуть урядувати виключно у Львові. ч. 16.

**Загальні Збори** товариства „Український Консум" відбудуть ся в четвер по полудни дня 23. мая 1918. о годині 4. в канцелярії управи філії ц. к. акад. гімназії у Львові з денним порядком: Справа розвязання консуму і вибір „Надзірної Ради". Надзірна Рада.

**Урядничку** Українку з осн. зн. 2 кр. мов в слові і письмі впр. пис. на машині, пошукує ся до більшого бюра. Писемні оферти приймає з чемности Ол. Гірнякова у Львові вул. Здрова ч. 9.

**Дяка** з теноровим голосом потребує гр. кат. Уряд парохіяльний в Стрию. Точнійші условя при зголошеню в „Ділі" і „Українськім Слові". ч. 15

На дохід львівської укр. філії Тов-а опіки над дітьми і молодіжю відбуде ся дня 18 мая 1918 (субота) у великій салі муз. тов-а М. Лисенка у Львові.

# РАВТ

з слідуючою програмою:

ЧАСТЬ І.

1. Військова орхестра.
2. а) Воробкевич — Сині очі } муж.
   б) I. Svendsen — Смерком } хор.
3. Chopin... Impromptu — форт. сольо п. В. Дрималик.
4. а) I. Franz — Осінь } соп. сольо
   б) Behm... Тиха як віч } Д. Левиц.
5. а) А. Вахнянин... молоді сни } муж.
   б) H. Veit... Хрущ та рожа } хор.
6. Військова орхестра
7. Куплети п. Г.
8. Монольоґи п. В.

ЧАСТЬ ІІ.

товариські забави — добірний буфет.

— — Початок о год. 9. вечер. — —

Підчас продукції двері зачинені — Добровільні датки приймає ся.

Вступ за запрошеннями — по які мож зголосити ся до Пн. Пачовської ул. Кондік 18.

## До наших Вп. П. П. Заступників і співробітників!

Отсим повідомляємо, що при кінци сього місяця має бути розписана VIII. воєнна позичка. Як при попередній VII. воєнній позичці так і тепер „Карпатія" буде переводити обезпечення на житє в VIII. воєнній позичці. Умови обезпечення будуть як найкорисніщі.

Повідомляючи Вас про се, звертаємо Вашу увагу, що при VIII. воєнній позичці треба доложити всіх змагань, щоби всї українські обезпечення в VIII. воєнній позичці були заключені тільки в „Карпатії".

Просимо приготовити ся заздалегідь до акції, а по розписаню VIII. воєнної позички вишлемо Вам усі потрібні друки і інформації.

Львів, в маю 1918.

**„Карпатія"**

товариство взаїмних обезпечень на житє і ренти у Львові ул. Руська ч. 18.

Ц. к. уприв.

## Віденський Банк Звязковий

Після ухвали 48. Загального Збору Акціонарів ц. к. уприв. Віденського Банку Звязкового у Відни, який відбув ся нинішного дня виплачують почавши від дня 26. цвітня с. р. за зворотом купона за 1917 рік від кождої акції на 200 злр. або 400 кор. як дивіденду за р. 1917 квоту ТРИЙЦЯТЬ ЧОТИРИ Кор. у Відни: Ліквідатура ц. к. уприв. Віденського Банку Звязкового I. Schottengasse 6, а також каси депозитові і контори виміни в поодиноких дільницях: в Авсіґ н/Л, Білгороді, Вялій, Боденбах, Берні, Боцен, Будапешті, Будійовицях, Цешині, Кляґенфурті, Теплицях чеських, Дрогобичі, Фрідек Місток, Ґрацу, Інсбруку, Еґерндорфі, Карльсбаді, Карневі, Константинополи, Кракові, Львові, Моравскій Остраві, Маріенбаді, Мерані, Пардубицях, Пільзні чеськім, Празі, Простеєві, Сант-Пельтен, Перемишли, Сольногороді, Смирні, Станиславові, Тарнові, Течені, Віллях, Візер-Найштадт, Загребі і Цвіттав — Філіяльні Заведення ц. к. уприв. Віденського Банку звязкового,

в Трієсті: Banca Commerciale Triestina,
в Берліні: Deutsche Bank i Drezdner Bank Filiale Dresden,
в Дрездні: Dresdner Bank i Deutsche Bank,
в Франкфурті н/М: Deutsche Vereinsbank, Deutsche Bank Filiale Frankfurt a/M i Dresdner Bank Filiale Frankfurt a/M
в Монахії: Bayerische Hypoteken Bank u. Wechselbank, Deutsche Bank Filiale München,
в Штутґарті: Würtembergische Vereinsbank,
в Базилеї: Schweiz. Kreditanstalt, Schweiz. Bankverein i Basler Handelsbank,
в Женеві: Schweiz. Kreditanstalt i Schweiz. Bankverein,
в Циріху: Schweiz. Kreditanstalt i Schweiz. Bankverein.

Купони мають бути заосмотрені на відворотній стороні в підпис подаючого і списані на консиґнаціях на бланкетах, видаваних в місцях виплати купонів.

Відень, 25 цвітня 1918.

Ц. к. уприв. Віденський Банк Звязковий.

## Жадайте всюди „Українського Слова!"

**Адміністрація нашої часописи находить ся при улиці Сикстуській ч. 21.**

ВИДАВНИЧЕ ТОВАРИСТВО

## „УКРАЇНСЬКА КНИЖКА".

11. Про морського царя й його дочок, народня казка, 22 ілюстрації. — 80 сот.
12. Песиський, жабинський, сухинський і золотокудрі сини царині, нар. казка 22 ілюстр. — 80 сот.
13. Про бідного парубка і царівну, нар. казка 22 ілюстр. — 80 с.
14. Вовк і козенята. — Вовк і заяць, нар. байки 14 ілюстр. — 50 с.
15. Кому труднїще працювати. — Старий Максимець. — Кому зазуля кувала. — Народні оповідання, 22 ілюстр. — 80 с.
16. Три брати і Бог. — Як Бог нагородив бідного чоловіка. — нар. леґенди, 14 ілюстр. — 50 с.
17. Дідова дочка. — Про коваля і людоїдку, — нар. казка, 14 ілюстрації — 50 с.
18. Про Марусю — козацьку доньку, — нар. казка, 14 ілюстр. — 50 с.
19. Про богатиря Сухобродзенка Івана і Настаєю прекрасну, нар. казка, 50 ілюстр. — 1·60 К.
20. Очаківська біда. — народній переказ 14 ілюстр. — 50 с. 3—10

Замовлення приймають:

1) „Союзний Базар", Львів, Руська ч. 20 (при більших замовленях 15 процент опусту).
2) „Книгарня Тов-а ім. Шевченка, Львів, Ринок 10. 5—10

## Загальні Збори

**„Руського Народного Дому" в Коломиї**

відбудуть ся в неділю, дня 16. н. ст. червня 1918 о годині 3. з полудня в комнатах власного дому в Коломиї з слідуючим дневним порядком:

1. Верифікація протоколу попередних Загальних Зборів.
2. Справоздане уступаючого Виділу (Совіта).
3. Вибір нового Виділу (Совіта).
4. Внесення і інтерпеляції членів (по мисли §§ 30 і 44 статута.

На случай недостатку відповідного комплету відбудуть ся по мисли § 24 статута другі Загальні Збори з тим самим дневним порядком і в тих самих комнатах в цедлю дня 16 н. ст. червня 1918 о годині 4. з полудня і ті другі Збори будуть рішати правосильно без згляду на число присутних членів.

Коломия, дня 26 цвітня 1918.

За Виділ товариства: „Руський Народний Дім в Коломиї":

Захар Скварко голова. ч. 12 Др Іван Стрийський секретар.

## Памятка з Берестя!

фотографічні знимки з підписами делеґатів на мировім договорі в Берестю можна купити в обох українських книгарнях по 3 кор.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

| | У Львові: | В краю і державі: |
|---|---|---|
| На рік | 44·— К. | 56·— К. |
| „ півроку | 22·— „ | 28·— |
| „ четвертьроку | 12·— „ | 15·— „ |
| „ місяць | 4·— „ | 5·— „ |

| За границею: | |
|---|---|
| На Україні | 56 карб. |
| В Німеччині | 56 мар. |
| В инших державах | 84 фр. |

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрічка двоспальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оповістках 1·50 К.; в редакційній части перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошення на суботу і неділю подвійно. Инші оголошення за осібною умовою.

Видає і відвічає за ред. Др Сидір Голубович. Друкарня Артура Ґольдмана, Львів Сикстуська 19.